ПОГЛЯД

29 серпня 2017 року 8 (201)

газета Ужгородського національного університету

ВІТАЄМО

Із Днем Незалежності та Першовереснем!

Разом зі всією державою майже втричі старший Ужгородський національний зустрічає 26-ту річницю незалежності України. Одна з традицій нашого вишу (крім потужних наукових шкіл, високих місць у рейтингах, випуску серйозних фахівців тощо) — проукраїнський вектор розвитку: активна участь у державотворчих процесах, виховання молоді в національно-патріотичному дусі, згуртування колективу, адже, як зазначав Симон Петлюра: «Наша сила — в єдності, а порука успіху наших змагань — у державній слухняності!» Представники УжНУ щоразу доводять свою патріотичну позицію, зокрема часто трудячись і на ентузіазмі, що свідчить: вони люблять альма-матер, а отже, і вносять вагому частину в розвиток усієї держави.

Крім того, наближаємося до ще одного не менш важливого свята — Дня знань. Уже невдовзі стіни УжНУ поповняться талановитими студентами, для котрих Першовересень у нашому ВНЗ відкриє широкі перспективи. Головне — усвідомлено ставитися до свого вибору. «Навчання без міркування — даремне, міркування без навчання — небезпечне», — уважав Конфуцій. Отож бажаю, щоб названі дві складові супроводжували не тільки під час здобування фаху, а й надалі в житті. А ще всім зичу бути зігрітим святами Незалежності, Державного прапора та гідно зустріти День знань: виважено, із гарним настроєм, адже в новому навчальному році вже чекає нова плідна робота.

Володимир СМОЛАНКА,
ректор УжНУ.

«ОКСАМИТОВІ» РОЗДУМИ

Про освітлений шлях...

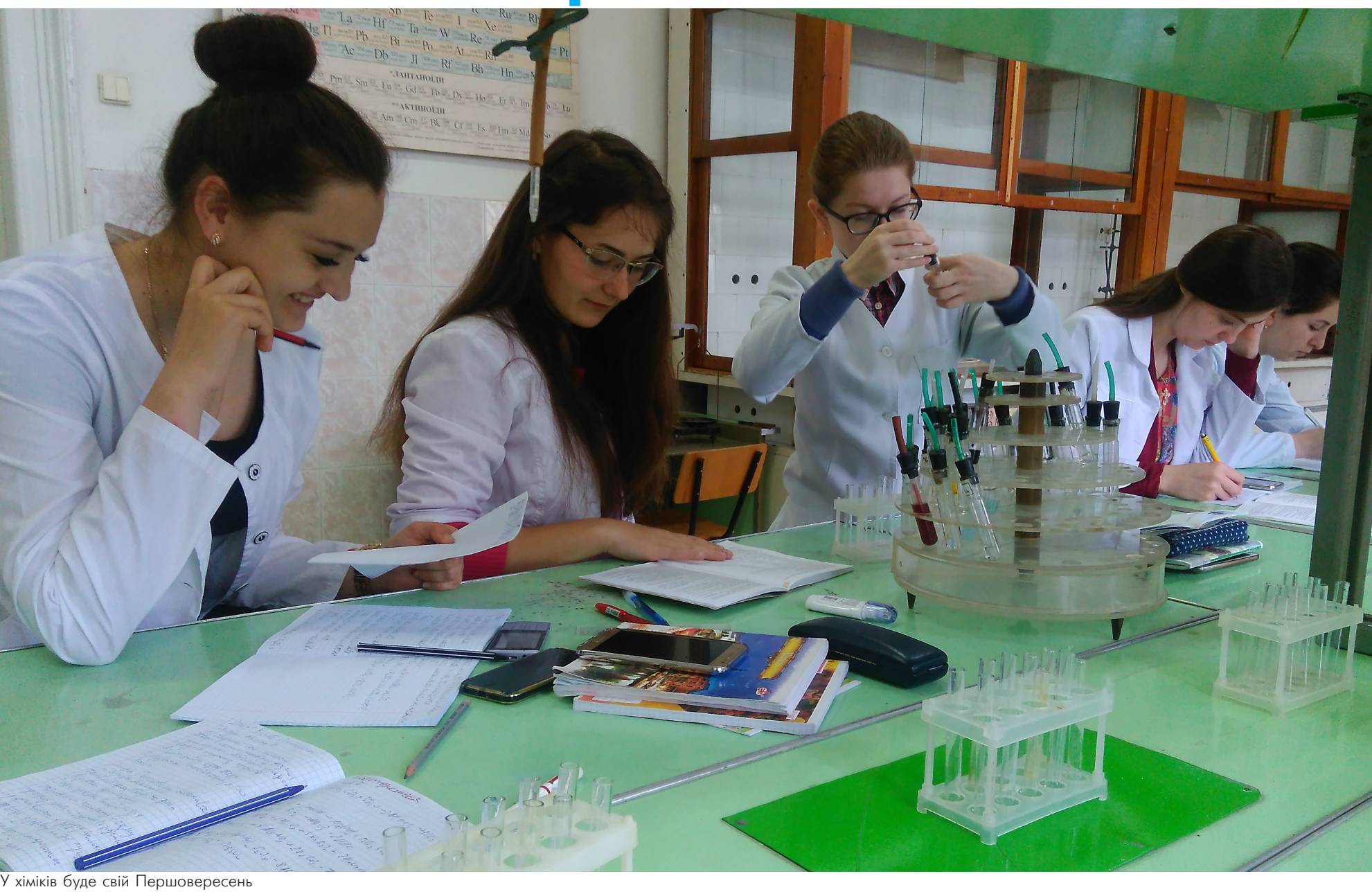

У хіміків буде свій Першовересень

Дебютні першовересневі міркування потрапили під моє журналістське перо після закінчення 1 курсу, а тепер, удруге, — знову, уже за якихось півроку до завершення навчання в магістратурі…

Певна ностальгія, приправлена ложками меду та дьогтю у вигляді студентських років, ще й із домішками недавнього закриття Місяцем Сонця, що стало одним із найдовших в історії. Щоправда, безпосередньо за таким процесом могли спостерігати тільки американці, а всі інші — наживо з космічної орбіти. Однак для всіх після затемнення настає своєрідне освітлення: за кілька днів відзначатимемо свято знань, яке щиро й ніжно кидає проміння на освітні перспективи, зокрема, представників альма-матер.

Кажуть, під час «коридору затьмарень» доля посилає вагомі зміни на краще. Особливо для тих, хто народився в такий період. І для першокурсників УжНУ теж, адже 1 вересня — день їхньої символічної появи на світ у сфері нового дорослого життя. Крім того, разом із сонячним затемненням психологи радять «розлучатися» із негативними якостями: скажімо, лінню, страхами чи сумнівами. А для вчорашніх школярів — це ще й відмова від маминих запашних сніданків, тата в ролі будильника й значною мірою вільного часу… Натомість є змога швидко стати самостійним, добре роздивитися горизонти обраного фаху.

Головна ж порада — сумлінно вчитися. І бажано не розтанути в обіймах мрії про диплом, не гратися в кота й мишку, а, навпаки, чесно та усвідомлено підходити до власного професійного зростання. Основне завдання нинішньої молоді полягає в тому, щоб гідно продовжити традиції, дбайливо виткані з ентузіазму й патріотизму попередніх поколінь. Так, згадати хоч би Володимира Великого, за клопотанням котрого при кафедральних церквах почали функціонувати перші школи (викладало духовенство); Ярослава Мудрого, який розпочав бібліотечну історію нашої держави, відкривши книгозбірню при Софійському соборі... А ще — величезне джерело знань у вигляді численних філософських, лінгвістичних, історичних, правознавчих, природничих праць тощо.

Для того, аби студентське життя стало успішним, потрібно знайти свого коня в шахах навчання, яким можна буде перестрибувати через різні фігури невдач. Згадалися слова Альберта Ейнштейна: «Кожен із нас — геній, але якщо оцінювати рибу за її вмінням лазити по деревах, то все життя проживе впевнена в тому, що вона — невдаха». Тому щиро бажаю всім ужнівцям упевненості, натхнення та доброго початку. Хай оксамитовий сезон буде вдалим!

І на завершення: намагайтеся не додавати в ранкову каву вчорашніх розчарувань, а натомість — цукру сьогоднішніх і завтрашніх перспектив. Останні, повірте, освітлені тільки шляхом знань…

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

ЦИТАТА МІСЯЦЯ

Якщо, на вашу думку, освіта обходиться надто дорого, спробуйте невігластво.

Дерек БОК

РЕЙТИНГИ

УжНУ – в топ-25 найкращих вишів України

На сайті Webometrics Ranking of World's Universities оприлюднили нові дані про позиції українських університетів.

УжНУ зі 127 позиції в 2014 р. піднявся на 24 сходинку серед більш ніж 300 ВНЗ України. За відносно короткий період це вагомий успіх для нашого закладу, чим дуже пишаємося.

При формуванні рейтингу до уваги брали, зокрема, змістовну та інформаційну складові офіційних сайтів за винятком дизайну й відвідуваності, але з урахуванням зовнішніх покликань, кількості завантажених файлів тощо.

У списку охоплено понад 27 тисяч навчальних закладів з усього світу. Лідером серед країн є Сполучені Штати, а в Європі найкраще позиціонуються британські виші.

Ольга ГОНАК,
студентка відділення журналістики.

СТИПЕНДІАЛЬНЕ

Урізатимуть, але...

Міністерство фінансів планує в 2018 році зменшити кількість отримувачів стипендій до 25 %, а до 2020 року — до 15 %. Про це в коментарі VoxConnector заявив заступник міністра фінансів Сергій Марченко.

За словами чиновника, сьогодні стипендії отримують 40-45 % студентів. «Ми не збираємося зменшувати стипендію, ми хочемо її підвищити. При 15 % академічних стипендіатів розмір стипендії може бути на рівні мінімальної зарплати, прожиткового мінімуму», — зазначив С.Марченко.

«Ми можемо вийти з прожиткового мінімуму (із 2018 року планується на рівні 1,7 тис. грн — *ЕП*) і наблизитися до мінімальної зарплати (із 2018 року 3,723 тис. грн — *ЕП*). Тобто рівень має бути достатнім для того, щоб ця стипендія давала змогу проживати безбідно», — наголосив заступник міністра. Він додав: із питанням про терміни набуття чинності нових правил варто звертатися до Міністерства освіти. «Ми наполягатимемо, щоб вони змінили відсотки стипендіатів і визначили розмір стипендії на рівні більш високому, ніж у 2017 році. У нас були такі домовленості з Міносвіти, що до 2020 року рівень стипендіатів скоротимо до 15 %», — підсумував С.Марченко.

Джерело: epravda.com.ua

Спогляд айте з нами

ВІЙСЬКОВЕ

На випускному в офіцерів

Відновлена позаторік військова кафедра УжНУ завершила підготовку першого випуску офіцерів запасу.

Опанування дисциплін упродовж чотирьох семестрів, складання іспитів, місяць навчань на полігоні — усе це позаду для сотні юнаків і п'ятьох дівчат. І ось він, випуск… Хвилююча для молоді мить, адже настав час присягти на вірність Україні.

...Територія однієї з військових частин. Погожий день, одягнені в камуфляжну форму новоспечені командири механізованого та розвідувального взводів, артилерійської обслуги й військові психологи в центрі уваги. Навколо близькі й товариші, котрі прийшли привітати винуватців свята, водночас зафіксувати важливу подію на телефони й фотоапарати.

На присязі

Розпочав захід очільник військової кафедри Василь Олійник, звернувшись до своїх учнів: «Ви опанували основи військової справи та здобули цінні теоретичні знання й практичні навички. Після завершення шляху наказом Міністра оборони України вам буде присвоєно звання молодшого лейтенанта». Наставник висловив упевненість: кожен чесно виконуватиме обов'язки, щоб у нашій державі панували мир і спокій.

Від імені керівництва УжНУ виступив проректор із науково-педагогічної роботи Ігор Король: «Переконаний: ви будете прикладом не тільки для інших студентів університету, а й для України загалом. Бажаю успіхів, нехай Господь допомагає».

Відтак до курсантів звернувся представник Міноборони України, полковник Петро Марко, котрий дав настанову бути вірними клятві та любити Вітчизну. Після привітань перейшли до моменту, якого всі чекали. «Вступаю на військову службу й урочисто присягаю українському народові завжди бути йому вірним і відданим, обороняти Україну, захищати її суверенітет, територіальну цілісність і недоторканість, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, накази командирів, неухильно додержуватися Конституції України та законів України, зберігати державну таємницю…», — один за одним повторювали сини й дочки Батьківщини, тримаючи в руках папку кольору державного стяга. Сказане кожен «закріпив» підписом.

На завершення випускники пройшли урочистим маршем. Гордість за дітей відчували батьки, із захопленням спостерігали ровесники. А ось які почуття переповнювали «іменинників», дізналася в одного з них — Олександра Побережника. «Після присяги було проходження стройовим кроком по плацу. Мені випала честь вести взвод, тож розумів: це велика відповідальність. Тоді мав чимало емоцій, неможливо передати словами. Хотілося усміхнутися, але тримав радість у собі, ішов із серйозним виразом обличчя», — поділився враженнями юнак.

Продовжувати військову кар'єру чи ні — вирішить кожен випускник. Та здобуті досвід і загартованість, безперечно, стануть у пригоді молодим офіцерам.

Ольга БРАЙЛЯН,
«Погляд».

ГРАНТОВЕ

Рамкова програма з досліджень та інновацій Європейського Союзу «Горизонт 2020»:

Як стати успішним учасником та отримати фінансування

Угода про асоціацію з ЄС як основний євроінтеграційний документ для України передбачає, зокрема, гармонізацію та співпрацю у сфері наукових і технологічних досліджень. Це й чимало нових можливостей, скажімо, фінансових, для науковців.

Так, у 2014 році ЄС запровадив нові програми у сфері освіти та науки — освітню «Еразмус+», а також науково-дослідну «Горизонт 2020» як одну з найбільших світових програм і наймасштабніших європейських, — наголошує керівник національного контактного пункту з досліджень та інновацій «Горизонту 2020» Таїсія Симочко.

Наразі українські колективи беруть участь у реалізації понад 60 успішних проектів РП «Горизонт 2020». Найбільше виграно за напрямом «Дії Марії Склодовської-Кюрі». Це один із тематичних напрямів пріоритету «Передова наука», спрямований на підтримку навчання, мобільності та розвитку кар'єри науковців як із країн Європейського Союзу, так і інших держав світу.

ЗАКАРПАТСЬКІ ФІЗИКИ — СЕРЕД УСПІШНИХ ГРАНТЕРІВ «ГОРИЗОНТУ 2020»

Одним з успішних прикладів є проект Accelerate, який стартував цьогоріч і триватиме до кінця 2020 року. Координатором проекту виступає італійська організація CERIC-ERIC, а партнерами є ще сім команд зі Швеції, Німеччини, Великобританії, Нідерландів та України, зокрема колектив фізиків Ужгородського національного університету на чолі з професором Василем Різаком. Основна мета — підтримка довготривалої стійкості великомасштабних дослідницьких інфраструктур шляхом розробки політики правових та адміністративних інструментів для їх ефективніших управління й експлуатації. У рамках проекту очікується також створення нових наукових інфоосередків, зокрема й на фізичному факультеті УжНУ.

Основну користь програми «Горизонт 2020» Т.Симочко формулює так: «Більшість науковців чи організацій хотіли б, звичайно, отримати фінансування. Але насправді основна цінність програми не у фінансуванні як такому, а в можливості розширити досвід, отримати доступ до передових наукових кіл Європи та впровадити чи реалізувати певну інноваційну ідею на практиці». За словами керівника консультаційного пункту, програма «Горизонт 2020» має широку структуру й охоплює різні теми. Наразі є понад 30 відкритих конкурсів, зокрема 7 із них актуальні для напрямів «Здоров'я» та «Харчова безпека». До прикладу, тепер є 2 конкурси, відкриті в рамках так званої Медичної інноваційної ініціативи (IMI 2). Притому учасниками консорціумів можуть бути не тільки власне медики, а й широко заохочується участь організацій, дотичних до охорони здоров'я: організації пацієнтів, громадські організації, центри сертифікації й стандартизації медичних послуг тощо. Про актуальні конкурси можна дізнатися на офіційному сайті програми, а також від національних координаторів — керівників НКП (мережі національних контактних пунктів).

ІНЕРТНІСТЬ НАУКОВЦІВ ТА НИЗЬКИЙ РІВЕНЬ АНГЛІЙСЬКОЇ

Загалом на фінансування науки та інновацій через програму «Горизонт 2020» передбачено бюджет обсягом близько 80 млрд євро (2014 — 2020 рр.), але активність українців у потенційному освоєнні коштів програми не надто висока.

Лідерами в поданні проектів, за кількісними показниками є Англія, Німеччина, Італія, Франція, Бельгія. Та якщо зважити на рівень успішності стосовно до кількості поданих і фінансованих заявок, то ситуація змінюється: зокрема, за пріоритетом «Харчова безпека» одними з найуспішніших є естонці. І навіть Україна в першій двадцятці.

Серед основних труднощів — недостатній рівень володіння англійською саме науковцями. А також низька видимість, тобто вони практично невидимі для європейських партнерів. «Наші науковці, як правило, не мають публікацій у міжнародних збірниках, — констатує Т.Симочко. — Передові колективи запрошують, знають, але всім іншим важче. Якщо ти працюєш на регіональному рівні, готуєш публікації тільки українською й не їздиш на міжнародні наукові заходи, то ніхто про тебе не дізнається. Перешкодою є також те, що в Європі діє так звана «клубність». Одні й ті ж колективи, переформатовуючись, переходять із проекту в проект, пробитися комусь новому досить важко. І все ж не варто опускати рук, адже РП «Горизонт 2020» відкриває дійсно величезні можливості. Статистика перших 2 років подання проектних заявок свідчить, що серед успішних аплікантів — майже 30 відсотків абсолютних новачків, тобто організацій, які вперше взяли участь у конкурсах Рамкової програми. Обнадійливим є також факт, що за таким популярним та висококонкурентним інструментом, як СМП Інструмент, українці одержали 4 підтримані проекти».

ВІД ФЕРМЕРА ДО СІМЕЙНОГО СТОЛУ — УЖГОРОДЦІ В МІЖНАРОДНОМУ ХАРЧОВОМУ ПРОЕКТІ

Крім фізиків, Закарпаття активно користується ресурсами програми «Горизонт 2020» у галузі харчової безпеки. Науковці УжНУ є виконавцями проекту SKIN — мережі знань та інновацій про короткі ланцюжки постачання харчових продуктів, безпосереднім партнером якої виступає словацька організація CLS (УжНУ є її членом, а професор Надія Бойко — одним з ініціаторів створення).

Як пояснила Н.Бойко, метою проекту є досягнення сталого сільськогосподарського виробництва в економічному, екологічному та соціальному планах, а також підвищення конкурентоспроможності європейських фермерів (і також фермерів із транскордонних територій). Проект охоплює 25 регіонів Європи, зокрема Закарпатську область як прилеглу до Словаччини й Угорщини. Ці регіони відібрані з 14 країн, які представляють понад 75 % сільськогосподарських виробництв у ЄС та близько 70 % сільськогосподарських земель, які використовують у Європейському Союзі. Координатор проекту — партнер УжНУ — Університет Фоджі (Італія). Учасники — 20 організацій із низки європейських країн.

ШАНСИ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ ЗРОСЛИ

Коментуючи ситуацію щодо участі українців у конкурсах програми «Горизонт 2020», Н.Бойко з багаторічного досвіду роботи в міжнародних консорціумах каже: «Нині склалися справді непогані умови для участі українських колективів у конкурсі програми «Горизонт 2020», що будуть оголошені орієнтовно в жовтні-листопаді 2018 р. (на 2 роки). Зокрема, Україна перебуває у відносинах асоціації з ЄС, МОН, і керівництво без винятку всіх вишів та академічних установ наголошує на актуальності участі українських колективів у рамкових програмах. Є й успішний досвід у цьому, а безвізовий режим спростить робочі візити. Особливо сприятливі умови для представників середнього та малого бізнесу, однак реальна ситуація далека від ідеальної. Так, українські вчені все ще недостатньо представляють свої результати й залишаються маловідомими за кордоном. Проблематичною є також участь у міжнародних форумах через брак коштів. Заважає й ментальність вітчизняних науковців, які через зневіру чи неготовність усе ще недостатньо активні гравці на міжнародному та вітчизняному рівнях. Плюс робота Європейської комісії теж недосконала й часто доволі бюрократична, а самі конкурси — надзвичайно конкурентні, що відштовхує від участі інші міжнародні колективи».

Запорукою успіху, стверджує Н.Бойко, є активна участь у семінарах, інфоднях, звернення за консультаціями, пошук партнерів, розміщення своїх профільних даних на форумах, відповідних сторінках Єврокомісії та участь у ролі експертів, котрі оцінюють подані проекти.

Ганна ТВЕРДОХЛІБ,
Ужгородський прес-клуб.

Матеріал підготовано в рамках проекту «Просування реформ у регіони» (програма Європейського Союзу «Підтримка громадянського суспільства в Україні»).

ПОДОРОЖНЄ

Коли їдеш «електричкою»...

Це такий вид транспорту, котрий не лише доставить вас у потрібний пункт призначення, а й залишить після себе море емоцій. А ось якими вони будуть, уже залежить від людей, котрих зустрінете. Принаймні в мене так завжди.

Як і більшості студентів, авторці цих рядків доводиться їхати саме електропоїздом додому, бо це — дешево. Хотіла б додати, що і практично, і комфортно… Але кого обманювати? Усі, хто коли-небудь їхав нашими потягами, знає, які там умови. Попри все, я люблю поїздки «електричкою». Перш ніж вирушати, завжди вигадую різноманітні «забавки» в дорогу, адже мені їхати майже чверть доби. Набираю газет, журналів, заряджаю телефон до повної батареї, складаю навушники, завантажую аудіокнижки, фільми, обов'язково беру блокнот і ручку. Гадаєте, це все знадобиться? Звісно, що ні. Бо як тільки сяду на своє місце — побачу її, людину, із котрою проведу наступні кілька годин.

Чимало можна дізнатися й навчитися завдяки «електричкам». Наприклад, одна тітонька показала, як в'язати гачком, а інша так багато говорила, що я відчула себе приватним психологом. Ще від однієї дізналася: її син служить десь в Африці, і кожного дня у своїй ванній кімнаті знаходить змію, яка заповзає через шпарину. А один добрий дядечко — декан хімічного факультету — зізнався, наскільки любить літературу і що завжди хотів бути філологом. Довелося мені їхати й із родичкою Лесі Українки (за словами тієї жінки, звісно). Співрозмовниця так захопливо говорила про це, що ніхто навіть не сумнівався в правдивості її слів. Зустріла й молоду пару та їхню дитину, мою тезку, яка, до речі, усю дорогу мені жалілася: її подрузі на день народження подарували кращу ляльку. Хлопці з АТО розповідали про страшні ситуації, від яких хотілося плакати, а залишалося тільки з розумінням слухати. Старенька бабуся, котра втратила внука через важку хворобу, наказувала берегти себе, тепло вдягатися і з чужими «дядіньками» не говорити. А коли малюк, років чотирьох, підійшов до мене (а я в цей час сиділа біля вікна й слухала музику) і сказав: «Я наю, цому ти сумуєш, бо в тебе нема цукельки!», — простягнув мені шоколадну цукерку, тоді я дійсно задумалася: чому люди це все роблять? «Електричка» — таке місце, де є друг, із яким ти, мабуть, ніколи більше не побачишся, але запам'ятаєш його надовго, а можливо, і назавжди. Тут таке місце, де знайдеться той, хто підтримає, дасть пораду або просто вислухає. Тут є змога великою компанією пограти в карти чи вигадати різні інші «забавки» і залучити незнайомих людей, іноді навіть… провідника. Це місце, де можна знайти чимало цікавих особистостей і зрозуміти, що незнайомці стають настільки близькими. А все тому, що їдуть із тобою в одному вагоні. Коли я щось не вивчила за вихідні вдома, «електричка» «трансформується» у читальну залу чи бібліотеку (гадаю, студенти мене зрозуміють). За весь час, який проводжу разом уже з майже рідними пасажирами, зрозуміла одне: неважливо, хто ця людина за фахом, багата вона чи бідна, яка в неї сім'я, неважливі національність чи колір шкіри. Головне — щирість. Цю рису поважаю чи не найбільше з усіх якостей. І якщо відчуваю спорідненість із людиною, чому б мені просто не поспілкуватися з нею? А в «електричках» щирість знайти можна, головне успішно вибрати вагон!

Богдана МАГАС,
студентка відділення журналістики.

ПОЛІТИЧНІ АКЦЕНТИ МІСЯЦЯ

Спідкубер незалежності,
або Країна у вимірі казок

Колаж Вікторії КУЗІВОЇ

Минає двадцять шостий рік із моменту своєрідної реінкарнації нашої держави (після радянського «раю»). Щоразу, наближаючись до символічного 24 серпня, у душах українців зароджується надія: потяг життя, який останнім часом несе через мотлох війни, соціальну й економічну нестабільність, моральну деградацію, ось-ось рухатиметься за маршрутом: «Мир-Добробут-Щастя». Поки ми в такій собі «Країні У», де чорна риторика досягає апогею, причому в усіх суспільних верствах. Можливо, названий вітчизняний скетчком і не найкраще порівняння, однак неповагу, часто безглузді насмішки, орієнтацію на псевдоцінності відтворює зі стовідсотковою точністю до реального світу. І взагалі Україна, здається, у вимірі казок. Не дивно, бо й дорослих (навіть у 26!) іноді так солодко манить дитинство.

Пам'ятаєте Лисицю та Журавля, котрі надзвичайно «щиро» пригощали одне одного відповідно з тарілки та вузького глечика? Іншому не дам, однак сам усе ж «гам». Такий і фарисейський спектакль нашої політики. Доки дехто намагається збудувати якусь там «іномарку» на платформі несправних «Жигулів» у вигляді бурхливих реформ (а шпарко збільшити кишені й поготів), щодня з телевипусків лунає всім відоме: «За минулу добу в зоні бойових дій загинуло…» Причому чимало глядачів капризно зітхають, мовляв, для чого цим заповнювати стрічку новин. Очевидно, не потрібно б, якби тональність життя задавав такий бажаний мир… Так, у Книгу пам'яті полеглих за Україну станом на 3 червня 2017 р. було занесено 3570 осіб (memorybook.org.ua). Для когось, можливо, просто сумна статистика, проте клубок стає в горлі, коли усвідомлюєш: скільки сімей утратило батька, чоловіка, сина... Так, про це сказано й написано чимало, однак кожен випадок — нова рана в тілі всієї держави, але обробити її антисептиком співчуття, матеріального відшкодування чи великих реформ не вдасться, вона все одно не гоїтиметься.

Здавалося б, кожен клопочеться про свій обід за принципом вищеназваних казкових героїв. Утім є й чимало позитивних змін. Майстри політичного цеху, відчуваючи передгроззя нового спалаху демократії, усе ж щось «накували». Маємо безвізовий режим, і Європа бодай на кілька кроків стала ближчою. Запастися досвідом кращих у певних сферах традицій тепер можуть значно більше українців — лише за перший місяць «безвізу» кордон перетнули понад 95 тисяч осіб, як повідомляв «5 канал» (www.5.ua).

Крім того, на три роки стали забороненими російські сервери. У травні Президент увів у дію відповідне рішення РНБО, яке виявилося громом серед ясного неба для мільйонів користувачів. З іншого боку, розпорядження глави держави було потужним детонатором до відмови від сайтів агресора. Водночас багато активних «юзерів» знайшли способи «обійти» заборону. Усе ж не йдеться про масовість, яку, наприклад, спостерігали ще до змін. Як зазначено на сайті espreso.tv (16.05.17), «тільки за квітень на сайт соцмережі («ВКонтакте» — *прим. авт.*) українці заходили 420,8 мільйонів разів». Відповідно до названого ресурсу, понад 70 відсотків українців щомісяця використовували «ВКонтакте», 40 % — «Одноклассники», а 50 % — сервіс «Яндекс». Іноді мої друзі переконували: відмова від російських сайтів (зокрема, інтерфейс яких зручний) не є показником відданості Батьківщині, мовляв, головне — любити державу серцем. Можливо, і так, але, як на мене, користі з абстрактної любові без конкретних її виявів, як із солом'яного й дерев'яного будинків у казці «Троє поросят». Добре, що в нас завжди знаходяться ті, хто зводить дім із цегли мудрості й патріотизму.

Чимало відкритих запитань залишили за собою й медична та пенсійна реформи. Це був доволі пронизливий вітер змін, головне, аби фініш не став давньою приказкою: «Діла на копійку, а слів — на карбованець». Бо в нас чомусь завжди великий запал продається дешевій апатії, про що яскраво свідчать революції. Водночас було б несправедливо сказати, що народні повстання були дисперсним бажанням волевиявлення. Спалах патріотизму стає дедалі яскравішим і чіткішим. До прикладу, в одній зі столичних клінік хворих обслуговують українською мовою: «Якщо розмовляти з пацієнтом його мовою, це пацієнта заспокоює. До речі, щоб вивести пацієнта після операції з безсвідомого стану в свідомий, його завжди гукають по імені його мовою. Не кажуть на Миколу — Ніколя, чи на Петра — П'єр. Людина в безсвідомому стані відгукується на свою мову і швидше включає різні рецептори, мозкову активність і переходить на свідомий рівень» («Патріоти України», 27.06.17, ustymenkooleh.patrioty.org.ua). Цей факт неабияк тішить, адже, як зазначав творець литовської писемності Микалоюс Даукша: «Рідна мова — мати єдності, батько громадянства і сторож держави». А ще, як відомо, — ДНК нації. Хоч американські вчені вже навчилися замінювати зіпсовані ділянки людської ДНК на здорові, однак у випадку з мовою не допоможе жодна технологія, крім самоусвідомлення. І День незалежності — чудовий для цього привід.

Гидким каченям поки залишається вітчизняна економіка. Якби вічнозелений план розкрадання все ж утратив свої барви, то країна чорноземів була б у Бога за пазухою. До слова, «дерибанство» — злочин проти Батьківщини. А «…найбільший гріх, це гріх супроти вітчини, гріх супроти рідного народа» («Свобода», 1930, Ч. 3, 16 січ., С. 3). Усе ж у державу залучають інвестиції. «Український тиждень» повідомляє: «…капіталовкладення в хімічну промисловість збільшилися на 116 %, причому основний стрибок відбувся за останній рік після трирічного падіння. Тут основним фактором могло стати ринкове ціноутворення на газ, яке змушує хімічні підприємства інвестувати в економію енергоносіїв. Водночас вкладення в комп'ютерне програмування зросли на 88 %. Це одна з галузей, яка в Україні має потенціал завдяки високій якості спеціалізованого людського капіталу, тобто великій кількості висококласних програмістів» (tyzhden.ua/Economics, 10.08.17). Звісно, підтримка європейських колег потрібна, але значно важливіше наше ставлення до власного поступу. Так, якщо кожен дбатиме про свій фаховий рівень, то на перетворення в прекрасного лебедя довго чекати не доведеться.

Ну а золотою рибкою є наша культура й духовність. Головне — правильно та вчасно закидати вудку. Маємо чудові традиції, щиро й бережно передані попередніми поколіннями, особливі кухню, одяг, ремесла. А ще бездонну скриню прислів'їв, приказок, байок, легенд, казок, гуморесок, загадок, скоромовок… Пісенне багатство у вигляді колядок, щедрівок, гаївок, коломийок, весільних, повстанських, колискових пісень, народних дум — узагалі окрема тема. Тільки б правильно їх популяризувати! Скажімо, краще прямувати під мелодію російських пісень на одеському вокзалі чи їхати львівськими «маршрутками» під акомпанемент українських композицій?! Водночас у тій же Південній Пальмірі перший пам'ятник у місті герцогу де Рішельє цього місяця одягли у вишиванку. Ще цікава думка в закарпатській «Свободі» з цього приводу: «Гуманність каже, що між яким народом жиєш, таку пісню співай…» («Свобода», 1934, Ч. 5., 1 лют., С. 3).

Духовна ж культура схожа на алмаз, який слід добре відшліфувати, аби мати діамант. У багатьох випадках вона кульгає, однак усе ж є вершиною, до котрої потрібно прагнути. «Духовність є здатністю до позитивних перетворень фундаментального рівня, тобто до духотворних дій, які сприяють проявам духу» («Українська правда», 16.06.09, pravda.com.ua). Важливо не гнатися за новими ночвами, палацом чи титулами, а поважати й цінувати ту золоту рибку культурних надбань, яка припливає за покликом долі й добрих справ.

І ще про патріотизм. Кажуть, на ньому хати не збудуєш і за нього хліба не купиш. Але це одне з тих високих почуттів, яке рухає вперед. Ми повинні не просто усвідомити, а відчути себе громадянином. До речі, у третій книзі Арістотеля зазначено: «…часто ми натрапляємо на суперечність у визначенні поняття громадянина: не всі згодні вважати громадянином одного і того ж; той, хто в демократії громадянин, в олігархії часто вже не громадянин». Крім того, варто вчитися й сумлінно працювати. Це те найменше, що кожен може зробити для Батьківщини. У «Слові до Підк. студентів…» ще в 1930 р. було згадано про названі дві складові: «Учись і працюй! Знано, що й освіта сама тобі не дасться без труду. Ні, брате! На неї ти не зможеш позвонити, як привик позвонити на кухарку рано, щоб тобі до покою, а може й до постелі подала каву, яку ти випєш, може й не помолившись Богу, який був твоїм сторожем у ночі» («Свобода», 1930, Ч. 3, 16 січ., С. 3).

Отож така в нас казково-неказкова незалежність. Прагнемо, аби Європа більше допомагала, а ми ж налаштовані на еміграцію. Хтось — на навчання, роботу, інші заради кращої медицини, а дехто й на постійне місце проживання. Останні — це кожен третій українець (причому віком до 30 років), за даними дослідження групи Research&Branding Group (expres.ua, 12.08.17). Так, легко любити державу десь там, за кордоном, де чіткі перспективи; і значно важче любити її там, де ще не зовсім складений спідкубер незалежності. Усі казки завершуються хепіендом, отже, наше завдання — гідно рухатися до нього.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

КРАЩИЙ ВИКЛАДАЧ

Про Людмилу СИМОЧКО: «І взагалі – хороша людина»

Наша традиційна рубрика цього разу завітала на біологічний факультет.

Студенти особливо відгукуються про Людмилу Симочко, доцента кафедри ентомології та збереження біорізноманіття. «Вона лояльно ставиться до молоді, у неї модерні погляди на методи викладання. До того ж компетентна в різних жанрах мистецтва». «Я був шокований, коли на парі Людмила Юріївна перерахувала всі альбоми відомого рок-гурту, у футболці з надписом якого один зі студентів прийшов на заняття. Викладач почала розпитувати, які пісні й альбоми групи той знає і чи пам'ятає, як розшифровується назва. Ну, звісно, юнак не відповів. Вона сказала: «Заґуґлити!», а потім перевірила, чи зробив це». «Людмила Юріївна з гумором ставиться до всього. Її вирізняє й те, що вміє зацікавити у своєму предметі. І взагалі — хороша людина». Ось такі висловлювання почули про наставника від вихованців біофаку.

Звичайно, студенти називали й інших викладачів, та Л.Симочко набрала найбільше голосів — 39 відсотків з усіх опитаних.

ВАЖЛИВІ ДАТИ

Святкуємо!

В Ужгороді низкою заходів відзначили дні Прапора й Незалежності України. Долучилися до акцій і представники УжНУ.

26-ту річницю Незалежності зустріли світанковою молитвою за Україну чи не першими в державі. Лунали різні твори у виконанні заслуженого академічного Закарпатського народного хору, а представники духовенства помолилися за мир. Також діяла виставка ікон у рамках волонтерського руху «Цим переможемо!» Полотна створили сучасні майстри пензля, учасники акції «Від митців для бійців» із різних куточків країни. А на «вишиванковому» флешмобі люди взялися за руки й вигукнули: «Слава Україні! Героям слава!»

Крім того, діяла акція «Фото патріота». Охочі кидали в скриньку кошти для Руху підтримки закарпатських військових, натомість отримували портрети від ужгородських фотографів на фоні синьо-жовтого стяга.

Відбувся й концерт «Всім серцем любіть Україну!» Номерами порадували місцеві хореографічні та вокальні ансамблі.

Ольга БРАЙЛЯН,
«Погляд».

ЗВЕРНЕННЯ

Слід утрутитися...

Мукачівська греко-католицька єпархія наполягає на перенесенні відділення фізики ядра та елементарних частинок фізфаку університету.

Переміщення пов'язане з тим, що вищеназване відділення розташоване в історичному комплексі Кафедрального собору та Єпископської резиденції. Це потребуватиме значних коштів, що вимірюється семизначними цифрами.

Зважаючи на проблему, на засіданні президії облради закарпатські депутати звернулися до Міністерства освіти і науки України з проханням розглянути відповідне клопотання, адже МОН має на це виняткову компетенцію.

Питання щодо виділення коштів, розміщення фізиків-ядерників у разі ухвалення запиту поки відкриті, однак, віримо, невдовзі буде знайдено оптимальні рішення.

Оксана КИЧЕРА,
студентка відділення журналістики.

ОНОВЛЮЄМОСЬ

Коли порядку більшає...

Серпень в університеті завжди полонить легкою тишею: вступна кампанія добігає кінця, викладачі — у відпустках, студенти — на канікулах... Таке враження, наче будівлі поринули в глибокий сон, аби й самим набратися сил для нового навчального року.

Жити до ремонту

Фото Вероніки КОБАЛЬ

Жити після ремонту

Так справді думається, але тільки до певного часу. Спокій у сонячний пал може бути й оманливим, якщо зазирнути на окремі об'єкти, у деякі підрозділи. Там, поки одні на повні груди вдихають насолоду відпочинку, інші вимушені задовольнятися гарячою порою зайнятості: потрібно встигнути навести «марафет» до Дня знань. Мимоволі пригадав анекдот: «Учора весь день довелося працювати над собою — білив стелю!» Щодо УжНУ, то вже стало доброю традицією в період літніх вакацій масштабно ремонтувати та оновленими входити в Першовересень. А щоб бачити реальну картину виконаного, керівництво вишу здійснює огляд основних об'єктів.

Ось і цього разу ректор Володимир Смоланка з проректорами Олександром Рогачем та Дмитром Соймою безпосередньо цікавилися, як готуються до нового навчального року на конкретних «будівельних епіцентрах».

Об'їзд розпочали з медичного факультету. Там саме завершували капітальний ремонт підвальних приміщень. Декан Олександр Болдіжар конкретно повідомляв, що й де буде, скільки й чого закуповуватимуть, щоб покращити якість здобуття знань. Зокрема, в оновлені кімнати перейде кафедра анатомії, яка розташована в обласній клінічній лікарні й обслуговує навчальний процес на шести факультетах, але має недостатню кількість «житлової площі». У нових комфортних умовах почуватимуться студенти, до послуг яких, приміром, будуть і дві аудиторії: із курсами судової медицини та оперативної хірургії.

Далі маршрут проліг до гуртожитку № 3. У ректораті вагомого значення надають тому, в яких умовах мешкатимуть студенти, отож ми із задоволенням побачили, як виконали (чи виконують) роботи на верхніх поверхах (на п'ятому завершили, а на четвертому роботи ще тривали). Милували око відремонтовані коридори, оновлені кухні та санвузли. Керівники вишу особисто перевіряли, чи працюють крани, чи добре тече з них вода. Василь Кепич, директор студмістечка, за розмовою повідомив «історичну» новину: тут капремонту не було з 1968 року. Що ж, подвійна радість від наведеного «марафету». В.Смоланка додає: «Поступово, але так будемо «рухатися» униз — ремонтуватимемо аж до першого поверху. Притому швидкими темпами й не лише в «третьому» гуртожитку. Молодь повинна мешкати в сучасних умовах». Своєю чергою, виходячи з приміщення, задоволений побаченим, проректор із науково-педагогічної роботи О.Рогач, мимохіть глянувши на розташовану поруч сучасну мінікотельню, не без задоволення «підкинув» нову тему для обміну думками: «Ви не уявляєте, яку маємо економію коштів завдяки реалізації цього проекту!»

...Тим часом по-робочому, але гостинно зустрічав і факультет здоров'я та фізичного виховання. Будівельні роботи були саме в розпалі: майстри оновлювали малу спортивну залу. Крім того, між басейном та коридором замінили перегородку, яка раніше у зв'язку з надмірною зволоженістю зазнавала руйнації грибком. Застосування сучасних матеріалів повинно знівелювати цю проблему.

Думками від усього побаченого поділився В.Смоланка: «Ми відвідали мережу об'єктів, де тривають роботи. Враження загалом хороші. Наш підхід полягає в тому, щоб не латати об'єкти, а планувати великі ремонти й забезпечити порядок на багато років. Працюватимемо в тому ж дусі. У наступному році передбачимо кошти. Фінансове становище університету стабільне. І на відміну від більшості українських університетів — я бачив звіти їх ректорів — навіть найкрупніші флагмани нашої освіти не можуть виділяти на ремонти такі гроші, які виділяємо ми. Лише поточні роботи виконали або ведемо на 52 об'єктах на загальну суму понад 2 мільйони 420 тисяч гривень, а на 8 об'єктах — реконструкції або капітальні ремонти — на понад 7 мільйонів 720 тисяч гривень. Крім того, приводячи до ладу гуртожитки, наприклад, не забуваємо, що студенти сплять на ліжках. Отож поміняли 250 матраців і подушок. А для забезпечення навчального процесу закуплено 87 комп'ютерів, що будуть обслуговувати 3 комп'ютерні класи та 1 лінгафонний кабінет, які функціонуватимуть відповідно на факультетах іноземної філології, фізичному, хімічному, у центрі інформаційних технологій. Також придбали 1500 стільців, 23 багатофункціональні пристрої й інше обладнання».

Дмитро Сойма, проректор з адміністративно-господарської роботи, додає: «Відповідно розпочали, виконуємо або вже завершили поточні ремонти на фізичному, факультеті здоров'я та фізичного виховання, кафедрі патанатомії, окремих аудиторій кафедри педагогіки, факультетів туризму та міжнародних комунікацій, біологічного, історії та міжнародних відносин, факультету іноземної філології, приміщень гуртожитку № 5, студентської ради гуртожитку № 4, архіву, науково-дослідної та адміністративно-господарської частин, замінили стояки в гуртожитках № 1 — 3… Цей перелік можна продовжувати й продовжувати».

Кажуть, ремонт неможливо закінчити, хіба тільки припинити. А оскільки в УжНУ не припиняють, то щоразу буде більше оновлених кімнат, аудиторій, коридорів, лабораторій… І як зізнався В.Смоланка в розмові зі мною, коли вже прощалися: «На душі приємно, бо там, де відреконструйовано, уже наведено порядок…» Зі сказаним складно не погодитися. Ще ж Джеральд Дарел, британський учений, зазначав: «Якість, а не кількість — ось моя міра».

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

У ПОШУКАХ ГРОШЕЙ

Заробити під час навчання

Ціни стали вищими. Нині прожити студентам лише на стипендію (та й то далеко не всім!) нереально.

Звичайно, допомагають харчами та коштами з рідної домівки. Та все ж цього замало, бо хочеться не тільки поїсти, а й гарно відпочити. Колись вистачало ста гривень, аби жити на повні щоки, погуляти з друзями, просто розважитися. А нині за ці гроші можна хіба проїхати «маршруткою».

Словом, стало важче, але студенти не опускають рук та намагаються знайти підзаробіток. Декому навіть удається поєднувати здобуття фаху з роботою. Ось, скажімо, вихованка математичного факультету Іванна згадує: «Безперечно, мені було доволі важко працювати й навчатися. Часу дуже бракувало, особливо під час модульних контролів. Але що вдієш, коли зараз усе дороге, а стипендії не вистачає?! Одна знайома, студентка, уже трудиться вчителькою в школі. Вона рідко ходить на пари, через що втрачає значний багаж знань, який міг би знадобитися в житті. Улітку я також підзаробляла, а коли розпочалося навчання, запропонували вигідну вакансію. Погодилася».

Деякі роботодавці охоче приймають молодь, адже саме вона вирізняється новими поглядами на проблеми та способами їх вирішення. І звичайно, таким працівникам потрібно менше платити. Вони невибагливі, хоч бувають винятки. З іншого боку, є й сумніви, чи варто залучати до певної діяльності тих, хто ще не здобув вищої освіти.

Незважаючи на це, чимало юнаків та дівчат із вишів таки трудяться за фахом і отримують непогані кошти. «Мені доводилося працювати за спеціальністю під час навчання — ведучою на радіо. Крім того, співаю й трохи заробляю за допомогою хобі. Часто потрібно обирати між парами й роботою. Стосовно інших способів підзаробітку, то тут не виникає проблем із навчанням. Навіть навпаки: саме в університеті знайомлюся з потенційними замовницями моїх квіткових аксесуарів», — зізнається Мирослава, студентка філологічного факультету.

Якщо хочеться працювати, то завжди можна знайти безліч варіантів у різних виданнях та на сайтах. Молоді навіть ідуть назустріч, пропонують роботу на декілька годин. Для того, аби дозволити собі нормально прожити в місті, не просячи коштів від батьків, потрібно чимось жертвувати. Ось Марина, вихованка філфаку, зауважує: «Працювала й навчалася одночасно, бо стипендії не вистачало. Хоч підзаробіток був невеликим, додаткові 20 чи 50 грн ніколи не ставали зайвими. Улаштувалася за фахом, тобто мала ще й хорошу практику. Іноді доводилося жертвувати сном, відпочинком, але намагалася все поєднувати».

Словом, підзаробити в час навчання цілком реально, потрібні лише сила, бажання й терпіння. Завжди приємніше мати свої гроші, ніж витрачати заощадження батьків. Тільки тоді, коли починаєш самотужки працювати, розумієш, що фінанси дістаються нелегко. Однак слід пам'ятати й інше: підзаробіток буде в радість, якщо не створюватиме серйозних проблем навчанню…

Ганна ХРУЩ,
випускниця відділення журналістики.

ЧУЖОМУ НАВЧАТИСЬ

Мовою князів вимощена дорога у світ

Дедалі частіше чую від друзів та знайомих фрази угорською. Згодом дізнаюся, що співрозмовники почали її вивчати. Уже якось і не помічаю, як сама говорю те чи інше слово однією з найважчих для вивчення мов світу.

Із питанням про опанування угорської підійшла до Х.Зикань, доцента, завідувача кафедри угорської філології УжНУ університету. Христина Імрівна розповіла: «Угорську мову можна вивчати в лінгвістичних школах, яких нині навіть більше ніж потрібно. У нас на кафедрі кілька років тому були курси. Крім навчання в університеті, є змога опанувати мову й індивідуально. До нас звертаються з проханням викладати угорську. Буквально щотижня телефонують ті, хто шукає репетитора. Майже всі наші студенти від 3 до 5 курсу (із тих, хто володіє і угорською, і українською) працюють у лінгвістичних школах (деякі вже досить довго) або ж самостійно. Щоб легше опанувати другу за складністю вивчення мову у світі, насамперед потрібно знайти педагога, який розуміє й любить свою професію, має хороший викладацький досвід. За таких умов вивчити угорську реально за півроку-рік. Майже все залежить від наставника: манери подачі матеріалу, способу, уміння пояснити нюанси. У нашому підрозділі за рік можна побачити, чи має здобувач фаху хист до опанування мови, чи ні; чи буде з нього угорський філолог, чи цю професію студентові не здобути».

А ось що, приміром, думають мої угорськомовні друзі. Зокрема, Надія стверджує: «Угорщина межує з Україною. Наше місто часто відвідують західні сусіди, тому знання мови важливе, адже небагато угорців розуміє, наприклад, українську, оскільки обидві дуже різняться за всіма ознаками. Угорську я почала вивчати з дитинства, тому що її знали мої дідусь і бабуся й допомагали мені. Потім декілька разів ходила на відповідні курси та вдосконалювалася завдяки частим подорожам до Угорщини. Понад 120 її підприємств існують на території Закарпатської області (це станом на початок 2000-их років, отже, нині — ще більше). Тому важливо підтримувати відносини із сусідньою державою та вивчати її мову. Останню, звичайно, легше опанувати людям, котрі змалку перебували у відповідному середовищі спілкування. Корисно й подорожувати до країни, мову якої хочеться вивчити».

А ось Слава переконаний: «Я зацікавлений у знанні угорської, оскільки йдеться про новий досвід, іншу культуру. Прагну саморозвитку. Розпочав півтора року тому: відвідував курси та переглядав мультфільми. Чому останні? Бо це найпростіше для розуміння: мало діалогів, складних синтаксичних конструкцій, сюжети легше сприймаються, зображення допомагають здогадатися, про що йдеться; таким чином, є змога одразу запам'ятати якісь слово чи фразу».

Крім того, юнак додав: «Для тих, хто хоче опанувати іншу мову (не тільки угорську), маю пораду — потрібно створити свою систему вивчення. Наприклад, двічі на тиждень ви сумлінно займаєтеся, повністю заглиблюючись у процес, не відволікаючись ні на що. Як не можу запам'ятати важке слово, повторюю його декілька разів, максимально використовую в реченнях; коли необхідно, удаюся до асоціації. Приміром, спілкуючись із більшістю угорців, відкрив для себе таке: усі вони кажуть, що українці не вміють вимовляти «на здоров'я» («егеш егедре»). Я ж просто запам'ятав цей вираз. У вивченні мови ніколи не потрібно поспішати, особливо важливо повільно опановувати основу. Починати, на мою думку, варто з читання, потім із правопису, а вже згодом — мовна практика».

Старше населення міста, особливо люди похилого віку, знають угорську, бо пам'ятають часи, коли існувала Австро-Угорщина, коли Ужгород був Унґваром і виглядав типово для будь-якого міста старої Європи. Та й нині значна частина жителів обласного центру розуміє угорську, решта ж тільки вивчає або має такі плани. Спонукальні мотиви притому бувають різними: хтось прагне отримати громадянство, хтось виїжджає на заробітки, інші взагалі цілими родинами емігрують за кордон. Але більшає також тих, хто вивчає іноземну мову винятково для саморозвитку. А отже, наша країна зміниться. Так, можливо, процес буде тривалим. Та чи можна зібрати врожай, не переживши процес росту насіння?

Ніколетта КУЧМА,
студентка відділення журналістики.

ШКІДЛИВІ ЗВИЧКИ

Життя з димом…

Кинути палити легко.
Я сам кидав разів сто.
Марк ТВЕН

Паління. Скільки асоціацій можна підібрати до цього слова. Заспокійливе, знеболювальне, модно, «круто», «кайфово»… Або ж дим, туберкульоз, смерть… Гм, чи не занадто великий контраст?! Напевно, щоб відповісти, необхідно проаналізувати наслідки, які й так усім відомі. Та хоч якими б вони не були, люди свідомо «женуть себе в могилу». Особливо молодь.

Оскільки живу біля школи, то кожен день починається з тютюнової «запахотерапії» і закінчується тим же. Щоранку спостерігаю, як палять школярі на алеї під час уроків і перерв. А в університеті доводиться дихати димом не тільки на вулиці, а й іноді в коридорах, туалеті, на сходових майданчиках. Адже студенти досить ліниві, щоб вийти «посмалити» в належному місці.

Здається, ніби нічого страшного тут немає, але як же бути тим, хто тютюновий дим не може чи не хоче терпіти?

Відповідь проста: щодня наполегливо скаржитися відповідним органам (і так не допоможе!) або ж терпляче «німіти» й далі. Зрештою, вибір є в кожного.

Проте, найбільше мене цікавлять причини, через які молодь починає захоплюватися тютюновими «вбивцями».

МОДНО. «КРУТО»

Понад усе у світі школярі й студенти прагнуть виділитися з натовпу: хто розумом, хто дорогими речами, хто дотепністю, а хто «дорослою» поведінкою. Останнє, як ви зрозуміли, і є найпопулярнішим. Тож, аби довести всім, що я «такий(а) дорослий(а) і мені все дозволено», юнаки та юнки починають палити, пити… У результаті, «зелений» дорослий має повагу й авторитет у компанії собі подібних.

ДЕПРЕСІЯ

Між тим молоді люди часто страждають психічними розладами через перше нерозділене кохання, непорозуміння з дорослими, відсутність друзів, невтішний результат важливої справи. І замість того, щоб звернутися за допомогою до фахівців (лікаря, психолога) чи близьких, розпускають нюні. Або, як вони це називають, шукають заспокійливе й знеболювальне в палінні. Це, звісно, не допоможе. Та кому доведеш?

ТО ВСЕ УНІВЕРСИТЕТ / ШКОЛА...

Свиня завжди знайде болото, а дурень — причину. Так і зі студентами й школярами, котрі появу негативної звички трактують: мовляв, «то все університет (школа) винен». Бо їх, бідних, там «катують»: безглуздими (?) завданнями навантажують, забагато матеріалу дають учити відразу (ай-я-я-я-яй, які всі погані!) А паління? Хіба вам допоможе? Не думаю. Інші ж якось усе встигають. І без цигарок.

БО Я ТАК ХОЧУ!

Найзапекліші курці або курці з великим досвідом (тобто ті, хто палить фактично з раннього дитинства) ніколи не викриють справжньої причини появи цієї негативної звички. Ба навіть собі нізащо не зізнаються. А все через занижену самооцінку. І відповідь: «Бо я так хочу» — прямий тому доказ.

ЦЕ ТИМЧАСОВО

Напевно, немає такої людини, котра б не чула від курця, що він будь-коли зможе кинути палити. Ха-ха-ха! Та лише одиницям це вдалося. Навіть Марк Твен говорив: «Кинути палити легко. Я сам кидав разів сто». То, можливо, слід задуматися, чи це того варте, перш ніж починати «солодку» шкідливу справу?!

За наведені роздуми курці мене в кращому випадку засудять (мовляв: бач, яка розумна, сама не палить, а іншим указує), у гіршому — «поб'ють» (бо ж не кожному Грицю слід лізти в чужу криницю). Та все ж як запеклий ненависник тютюнового диму я просто була зобов'язана викласти свої міркування.

А для того, щоб слова не стали «маслом масляним» чи «водою водяною», я провела маленьке опитування щодо причин, через які молодь починає й не може кинути палити.

Дівчина, 20 р.: «Стала палити з цікавості, бо це щось таке незвідане й «круте», як мені здавалося. Іноді відчувала насолоду від процесу, бо дим у мене асоціювався із ситуаціями, які відлітали (мов і дим) десь у минуле. Наразі цієї звички позбулася й заново починати не буду».

Хлопець, 18 р.: «Палю з 10 років. Це мене заспокоює. Кидати пробував багато разів, але так і не вийшло».

Дівчина, 21 р.: «Почала палити після першої сесії через хвилювання. Кинути не можу, хоч і пробувала вже кілька разів. Напевно, сила волі підводить».

Хлопець, 21 р.: «У моїй компанії всі палять, я — теж. Кинути можу в будь-який момент, просто зараз не хочу цього робити».

Дівчина, 18 р.: «Палю вже 2 роки. Причини вагомої немає. Річ у тому, що в сім'ї всі палять: і тато, і мама, і брат. Тепер настала й моя черга».

Хлопець, 22 р.: «Палити почав ще в армії. Чому? І сам не знаю! Усі тоді палили, я теж. Про те, аби кинути, ще не думав».

Висновки робіть самі. Я ж насамкінець зауважу: багато залежить від самоусвідомлення. Скажімо, один викладач розповів такий випадок: «Коли перебував у радянській армії, то однослужівці пропонували відро коньяку, аби запалив. Та у відповідь почули відмову»… Плюс живемо не в кам'яну добу, а в час інформаційних технологій. У світовій мережі можна знайти чимало не лише «солодкої» ілюстративності (зокрема у вигляді реклами) тютюну, а й повідомлень про те, який «букет» негативу несе паління на фоні його оманливої вигоди…

Руслана ГОСТЮК,
студентка відділення журналістики.

ЗНАЙ НАШИХ

Програмісти УжНУ і влітку не відпочивають!

Здавалося б, спекотної пори життя в УжНУ завмирає й, крім вступної кампанії, нічого цікавого не відбувається. Але факультет інформаційних технологій ламає цей стереотип!

На базі ФІТ відбулася Літня школа з програмування. Такий захід уже вдруге влаштовують в Ужгороді, однак уперше з міжнародним статусом, адже брали участь не лише команди з України, а й із Польщі (Ягеллонський університет). До того ж зібралося багато лекторів із-за кордону.

До Ужгорода з'їхалися золоті голови програмування: більшість із них — переможці та призери всеукраїнських та міжнародних олімпіад. Учасники слухали лекції, а відтак працювали над практичною частиною.

Відкривали Літню школу з програмування щирими привітаннями ректор Володимир Смоланка та проректор із науково-педагогічної роботи Ігор Король.

У змаганнях узяли участь близько сотні студентів майже з двох десятків найсильніших університетів країни.

Організацією школи займався факультет інформаційних технологій УжНУ на чолі з деканом Ігорем Повханом і завідувачем кафедри інформаційних управлінських систем та технологій Олександром Міцою.

Літня школа з програмування для студентів є чудовою нагодою відвідати лекції найкращих тренерів, навчитися розв'язувати різні задачі й складати програми. Викладачі, своєю чергою, передали знання студентам та налагодили контакти з колегами з різних держав.

***

Ще одна важлива подія, яка стосується УжНУ та факультету інформаційних технологій, — здобуття другого місця на олімпіаді з інформатики ужгородцем, котрому допомагали готуватися викладачі УжНУ. Міжнародна олімпіада відбувалася в Тегерані, її учасниками стали чотири представники України, серед яких і Станіслав Томаш, випускник Ужгородської загальноосвітньої спеціалізованої школи-інтернату з поглибленим вивченням окремих предметів. Результатом срібний призер завдячує своїм наставникам, котрі ґрунтовно його готували, — завідувачеві кафедри інформаційних управлінських систем і технологій УжНУ Олександру Міці та випускникові факультету інформаційних технологій Сергію Оришичу.

***

І ще одна не менш важлива подія — наші студенти-програмісти знову-таки: стали призерами міжнародних змагань! Зокрема, вибороли медалі на двох престижних міжнародних конкурсах.

Команда УжНУ UzhNU_RingLabs_Kabans, честь якої відстоювали вихованці математичного й факультету інформаційних технологій, виборола III місце (IV абсолютне) на Дванадцятій відкритій міжнародній студентській олімпіаді з програмування імені С.А.Лебедєва та В.М.Глушкова KPI Open-2017. На змагання приїхали понад 100 команд із 9 країн світу.

Інший представник альма-матер — UzhNU_Storm (студенти ФІТ) посів 12 місце. Крім того, команда першокурсників UzhNU_Lekvar, виступаючи поза конкурсом, фінішувала другою.

І це не все! На міжнародному змаганні VK Cup-2017 колектив із вищеназваного підрозділу став бронзовим призером.

Отже, хтось улітку відпочиває, а хтось наполегливо працює, поглиблює свої знання та показує чудові результати! Ось такі вони — представники ІТ-технологій УжНУ!

Людмила БЕСКИД,
студентка відділення журналістики.

Читайте Погляд

ВИСТАВКИ

«Володарка ключа золотого...»

Під назвою, винесеною в заголовок (узято зі статті бібліографічного покажчика «Бібліограф Оксана Люта»), у краєзнавчому відділі «Карпатика» Наукової бібліотеки УжНУ організовано виставку, присвячену 80-літтю Оксани Григорівни ЛЮТОЇ.

38 років трудового життя нинішня ювілярка віддала книгозбірні альма-матер, а саме відділу бібліографії. Отож сьогодні бібліотека у свій спосіб дякує О.Лютій — на виставці представлено доробки нашого ветерана праці, близько 20 бібліографічних покажчиків. Так, ідеться, зокрема, про видання: «Олена Теліга» (Ужгород, 1999 р.), «Письменник Іван Чендей» (Ужгород, 2006), «Голодомор 1932 — 1933 рр. на Україні (До 70-річчя)» (Ужгород, 2004).

Крім того, Оксана Григорівна була серед укладачів різних бібліографічних покажчиків, наприклад: «Віталій Ніколайчук» (Ужгород, 2006 р.), «Професор Василь Комендар» (Ужгород, 1999), «Хунгарология в Ужгородском государственном университете» (Ужгород, 1990), «Олександр Духнович (1803 — 1865)» (Ужгород, 1995), «Іван Сенько (Ужгород, 1997), «Юрій Іванович Венелін-Гуца /1802 — 1839/» (Ужгород, 1989).

Також на експозиції зібрано ряд видань із власними публікаціями О.Лютої.

Нинішня ювілярка, як згадують колеги, — завжди оптимістично налаштована, духовно багата й патріотично зорієнтована особистість. До речі, у 2007 році її нагородили Орденом Княгині Ольги III ступеня. А ще пані Оксана — активна учасниця обласної організації Товариства української мови ім. Тараса Шевченка, ВУТ «Просвіта», Союзу українок, Закарпатського обласного відділення всеукраїнського жіночого товариства імені Олени Теліги тощо.

Оксана Григорівна й досі цікавиться життям нашої книгозбірні: час від часу навідується до альма-матер, дарує книжки… «Любимо, поважаємо та многая літ бажаємо», — такі вітання лунали при підготовці власне виставки від колег-бібліотекарів «володарці ключа золотого». «Погляд» приєднується до теплих слів і зичить ювілярці, аби відданість роботі повернулася сторицею й подарувала ще чимало років чудового життя!

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

ПРОЧИТАНЕ

Ціна життя – чотирнадцять карбованців...

Коли друзі просять назвати улюблену книжку, я не можу відповісти однозначно, проте неймовірну історію грузинського автора Дато Турашвілі «Покоління джинс. Втекти з СРСР» рекомендую всім.

Пригадую, купити цю книжку змусили рядки на обкладинці «Засновано на реальних подіях». І я не пошкодувала про вибір. Уже з перших сторінок переконалася: бестселер № 1 у Грузії вартий уваги. Ідеться про захопливу історію кохання, дружби, самопожертви та відданості.

В основі сюжету — оповідь про інтелігентну молодь Тбілісі, яка бажала кращого життя. Утікачі прагнули свободи — хотіли бути вільними за межами залізної завіси. Отож у 1983 році Гега Кобахідзе з коханою та найкращими друзями вирішили покинути Союз Радянських Соціалістичних Республік.

План утечі полягав у захопленні літака, яким герої мали вирушити до США, проте щось пішло не так. Як мирна акція стала кривавим розстрілом невинних пасажирів? Автор зриває маски «доброї радянської влади».

Прочитавши книжку, я зрозуміла, яке воно, безжальне лицемірство комуністичного режиму.

Батькам засуджених до страти офіційно нічого не повідомляли щодо виконання вироку, але радянська влада мала ще підступніші та жорстокіші правила. Через кілька днів після 3 жовтня (саме тоді відбувся розстріл), родини смертників отримали квитанції й офіційне прохання сплатити за використані кулі для вбивства їх дітей. Ціна однієї кулі — три карбованці. Тим же, хто виконував розстріли, за кожного в'язня додавали чотирнадцять карбованців до щомісячної зарплати. Автор зауважує: «Там, де смерть людини коштувала чотирнадцять карбованців, яку цінність могло мати життя?»

Існує думка, що доля завжди пише кращі сценарії, які вражають найбільше. Коли Гегу вели на страту, то ув'язнені жінки поверхом вище вирішили голосно для нього заспівати. Вони співали, плачучи, і я плакала разом із ними.

Викрадачі літака аж ніяк не були героями, але позбавляти їх життя за злочини, яких вони не чинили, не правильно.

Однозначно: книжка заслуговує на прочитання та осмислення.

Віра ЛАБИЧ,
студентка відділення журналістики.

Редакція газети «Погляд» запрошує студентів різних факультетів до співпраці. Наші координати — на стор. 8.

Одним абзацом

• **НАГОРОДИ** • Цьогоріч (як уже повідомляла наша газета) засновано літературну премію імені Петра Скунця, яку вручать на день Ужгорода. Стало відомо, що серед дев'яти членів журі — четверо представників УжНУ. Зокрема, це: декан філологічного факультету Галина Шумицька, декан факультету іноземної філології Михайло Рошко, професор факультету історії та міжнародних відносин Михайло Тиводар та доцент філфаку Олександра Ігнатович.

• **ОБРАННЯ** • Відомий туризмознавець, професор кафедри туристичної інфраструктури та сервісу УжНУ Федір Шандор став президентом Регіональної туристичної організації Закарпаття. Члени спілки визнали Федора Федоровича найавторитетнішим в області у сфері туризму.

• **МОВИ** • На філологічному факультеті студенти, крім української, словацької, чеської, російської, вивчатимуть ще й польську мову. Цим опікуватиметься кафедра слов'янської філології та світової літератури. Юнаки й дівчата також опановуватимуть польську літературу.

• **ПРАВО** • У шостій літній міжнародній школі «Верховенство права і конституціоналізм», яку влаштували на Свалявщині, узяли участь і представники нашого вишу. Зокрема, професори Михайло Савчин, Василь Лемак, третьокурсник юрфаку Михайло Панов. У рамках форуму відбулися тематичні тренінги, дискусії, засідання.

• **МИСТЕЦТВО** • Вихованці УжНУ, ініціатори творчої платформи «ОМУТ» Володимир Гримут і Валерія Вайнраух організували фестиваль «Мідний чайник» у Хусті. Загалом діяли чотири арт-секції: музична, поетична, пізнавальна, фотомистецька.

Ольга БРАЙЛЯН,
«Погляд».

Ліліана АРСЕНЬЄВА: «...довелося знімати пару за екстремальних умов, стоячи по пояс... у снігові»

ЗАХОПЛЕННЯ

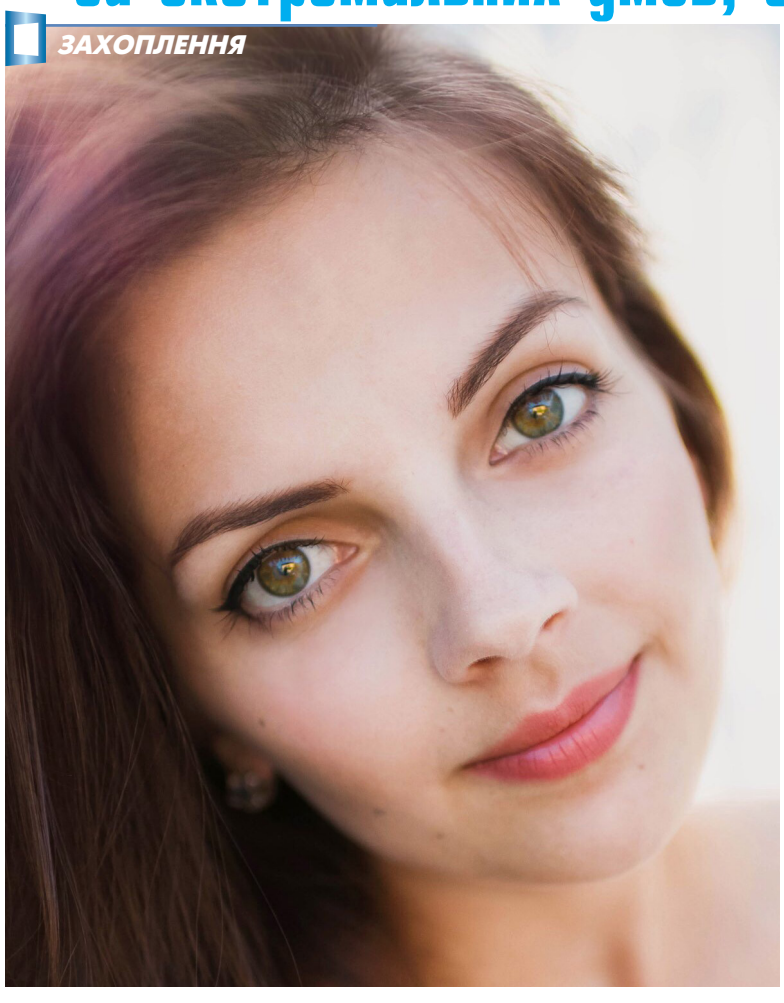

Як багато може розповісти одне фото — це і емоції, і переживання, і незабутні моменти… Наче невеличка історія життя. Приміром, гортаючи сторінки сімейного альбому, знову поринаємо в ту епоху, у той день, коли був зроблений знімок. Та без кого не може обійтися жодна фотосесія? Звичайно ж, без майстра світлин. Нам удалося поспілкуватися з магістранткою факультету суспільних наук Ліліаною АРСЕНЬЄВОЮ, яка тривалий час успішно займається улюбленою справою.

— Як давно фотографуєш?

— Інтерес до світлин з'явився приблизно 8 років тому, разом із появою вдома дзеркального фотоапарата, який випадково дістався татові від знайомого. Відтоді не розлучалася з технікою — знімкувала все, що потрапляло на очі: квіти, домашніх улюбленців, ранкову росу, осіннє листя... Завдяки урокам з Інтернету опанувала Photoshop та інші фоторедактори, почала закарбовувати на пам'ять друзів, виставляла роботи в соціальних мережах та мала схвальні відгуки й запрошення на різні заходи.

— Чим є для тебе фото?

— Однозначно улюблена справа, яка з підліткового захоплення переросла в можливість непогано заробляти. Від роботи хочеться відпочивати, а мені від фотографії — ні. Уважаю ідеальною перспективою, коли хобі стає основним видом діяльності та приносить задоволення.

— Чи важко поєднувати творчість і навчання?

— Хоч спеціальність, яку обрала, не зовсім творча, та захопленню не перешкоджає. Скажімо, отримала диплом бакалавра з відзнакою. Крім того, намагалася розвиватись у фотомистецтві впродовж навчання. Поєднувати неважко. На факультеті я стала таким собі штатним фотографом, часто знімкувала заходи, які організовували в підрозділі. Так і «перетинається» здобуття фаху з хобі.

— Що й кого найчастіше фотографуєш?

— Різні заходи, зокрема дитячі та дорослі дні народження, ювілеї, інші свята… Хоч творчості тут небагато, але мені подобається знайомитися з новими людьми, ловити невимушені та цікаві кадри. Найбільше люблю весілля, адже саме тут удається поєднати декілька видів зйомок: репортажну, постановну, портретну, художню, документальну тощо. Темп, у якому відбувається весільний день, надзвичайно захоплює.

— На твою думку, чи потрібно мати вроджений талант, щоб бути фотографом?

— Сьогодні насамперед необхідно придбати хорошу техніку, але, уважаю, стати професіоналом, без таланту важко. Є нюанси у фотомистецтві, задля опанування яких (як-ось відчуття композиції, правильного світла) комусь потрібно прочитати чимало літератури, відвідати багато курсів, практикуватися в поті чола, а в когось це відбувається на інтуїтивному рівні, відразу й удало. Саме це я вважаю талантом.

— Навіщо потрібні професійні фотографи, якщо нині будь-хто може зробити якісні знімки на смартфон?

— Питання якості світлин доволі неоднозначне. Когось задовольняють фотографії, зроблені айфоном, комусь необхідні широкоформатні, із дорогої техніки. Річ у тому, що професійні знімки існуватимуть доти, доки на них буде попит.

— А себе вважаєш професіоналом?

— Меж удосконаленню немає, тому не стверджувала б так категорично.

— Яка фотосесія запам'яталася найбільше?

— На воркшопі фотографа Бориса Віктюка, де нам із групою інших колег довелося знімати пару за екстремальних умов, стоячи по пояс... у снігові.

— Чи плануєш надалі розвиватися в цьому руслі?

— Звичайно, адже фотографія стала невід'ємною частиною життя.

Богдана ШМУЛИГА,
студентка відділення журналістики.

«ПОДВІЙНЕ»

І студентка, і мама

Для кожної дівчини створення сім'ї — щастя, омріяне з дитинства.

Та крім радості, на тендітні плечі ляже ще й чимало різних клопотів, відповідальність, а особливо тоді, коли з'явиться карапуз. Як упоратися й поєднати новоспеченій матусі мистецтво бути хорошою ненькою, турботливою дружиною та старанною студенткою? Про це я дізнавалася в Аліни, котра на власному досвіді переконалася, що вирішити зазначену проблему цілком можливо:

— На якому курсі навчалася, коли народила Артемчика?

— Мала 20 років, була на четвертому курсі в УжНУ.

— Як із чоловіком сприйняли новину про батьківство?

— З одного боку, раділи, а з іншого, лякало те, як упораємося з вихованням дитини й навчанням. Тоді здавалося, це неможливо. Думала, простіше було б, якби тільки я здобувала фах, але й чоловік перейшов на п'ятий курс.

— Розкажи, будь ласка, як поєднувала навчання й сім'ю.

— Насправді цей період для нас обох став випробуванням. Я перейшла з денної форми навчання на заочну, а чоловік продовжував здобувати фах стаціонарно, адже попереду мав державний іспит. Увечері коханий грався з дитиною, я ж, за можливості, готувалася до сесії. Удень допомагали батьки. Мама з Артемчиком гуляла, а я куховарила, прасувала, прибирала. Труднощі згуртували сім'ю, ми навчилися цінувати одне одного. Не шкодую, що так трапилося, бо щаслива.

— Твоя порада молодим батькам, які ще навчаються...

— Насамперед зазначу: усі випробування можна здолати, якщо є підтримка, розуміння й довіра. За можливості, не залишайте навчання, бо мине час — і жалкуватимете про це. Аби почувалися легше, плануйте дії на цілий день так, щоб їх виконати, коли навіть поруч дитина. А головне — будьте стриманими й терплячими до рідних.

***

Напевно, це збіг, але напередодні випадково в банку познайомилася з жінкою. Вона розповіла свою історію: «Коли одружилася, то навчалась на другому курсі в університеті, отримувала стипендію. За час мого здобуття фаху чоловік поїхав на заробітки, а я жила в гуртожитку. Дітей не мали, бо хотіла довчитися, але тепер жалкую, що не перейшла на заочну форму…» Згадане подружжя сьогодні живе разом, донечка підростає, але жінка не може знайти роботу за фахом.

Трапляються різні випадки, які потрібно обдумувати, можливо, радитися з батьками. Як би там не було, а сім'я — найголовніше в житті. Водночас не слід боятися труднощів: тернистий шлях — благодатний, і пройшовши його, отримаємо нагороду. Бережіть дітей, не ігноруйте їх, адже для малечі немає нічого кращого ніж розуміння, увага й любов мами. Ненька й дитина — єдине ціле, тому зможуть підлаштуватися одне під одного, навіть якщо бар'єром постане навчання.

Мирослава СТРУЧКОВА (ГАПАК),
бакалавр відділення журналістики.

ОПИТУВАННЯ

А ви задоволені життям?

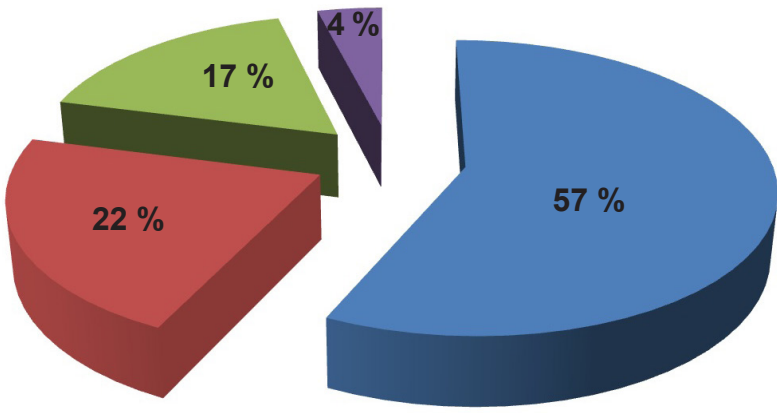

Опитано 100 студентів різних факультетів УжНУ.

57 % — усе влаштовує;

22 % — не влаштовують різні причини (хвороби, сварки в родині, питання, пов'язані з політичною ситуацією в державі);

17 % — не влаштовує матеріальне становище;

4 % — утрималися від відповіді.

Богдана ШМУЛИГА, Віталій ПАНЬКОВИЧ, Марина ДУБЛЯК, Дарина ЯНГЕЛОВСЬКА, Євгенія МАМОНОВА,
студенти відділення журналістики.

У НИХ І В НАС

Два «за» і жодного «проти»

За Карпатами й за порогами. Закарпаття — Запоріжжя

Доволі незначна кількість студентів нашої області навчається на Сході та Півдні України. Адже не кожен зможе поїхати так далеко від дому, де немає ні близьких, ні знайомих, ні друзів. І стиль життя в кожному регіоні свій. Різні й університети — у них свої історія, матеріальна база, методи викладання. Саме із зазначених міркувань завжди було цікаво довідатися: як навчатися в іншому закладі. Звичайно, я люблю УжНУ й саме тут хотіла здобувати фах, але все нове манить. Тож вирішила порівняти два університети: Ужгородський та Запорізький.

Чому саме ЗНУ? По-перше, географічна віддаленість вишів досить відчутна: один знаходиться на крайньому заході країни, інший — на південному сході. По-друге, привабила етимологічна спорідненість назв областей: за дніпровськими порогами й за Карпатами. По-третє, маю двох рідних сестер, котрі навчаються в Запорізькому державному медичному університеті. Тож було кого розпитати щодо особливостей навчання та розваг студентів. Однак зараз мова про Запорізький національний університет.

Отже, трохи загальної інформації для порівняння.

ЗНУ був заснований у 1921 р., тоді як УжНУ — в 1945 р. Обидва заклади мають приблизно однакову чисельність факультетів — близько 20 (у нас на декілька більше). Число студентів у нашій альма-матер становить майже 14 тис., а в ЗНУ — 12 тисяч. Кількість гуртжитків в УжНУ — 6, у ЗНУ — 4. Запорізький ВНЗ порівняно близько розташований до Азовського моря, де кожен студент може оздоровитися влітку. От було б непогано хоч на якийсь час помінятися: студенти УжНУ — на море, а студенти ЗНУ — у гори!

У Запорізькому національному університеті, природно, є свої особливості. Виділю декілька:

— виш є осередком збору й поширення скарбів української культури Придніпров'я;

— співпрацює в рамках різних міжнародних проектів (зокрема зі швейцарцями, болгарами, іспанцями);

— студентський клуб культури підтримує роботу 6 студій: авторської пісні; хореографічної; вокальної; ВІА; театральної; фольклорної;

— у закладі працює студентська FM-радіостанція «Юніверс», видають газету «Запорізький університет», студентський часопис «Дзига» і фахові збірники статей різних за галузями спрямування («Вісник Запорізького національного університету», «Культурологічний вісник», «Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету» тощо). Видавництво вишу продукує наукову, навчальну, методичну та іншу літературу;

— ЗНУ має розвинену інфраструктуру. Є студентський клуб ім. Дроб'язка, 2 медпункти, біостанція-профілакторій на острові Хортиця, санаторій-профілакторій із сучасним медичним устаткуванням, база відпочинку «Славутич» (узбережжя Азовського моря).

Відзначу родзинки й нашого закладу. Скажімо:

— гордістю університету є кафедра словацької мови і літератури — єдина на території України;

— нині виш посідає одне з перших місць серед навчальних закладів Західної України та Карпатського регіону;

— альма-матер співпрацює з понад 90 університетами з різних країн, уходить до загальноєвропейського наукового простору; юнаки та дівчата УжНУ мають змогу навчатися в провідних вишах Польщі, Словаччини, Угорщини, Чехії та інших країн;

— щороку студенти УжНУ проходять практику за кордоном — у Словаччині, Німеччині, Туреччині, беруть участь у міжнародних школах, тренінгах, мають змогу ставати стипендіатами й вигравати грантові програми академічних обмінів;

— так само, як і в ЗНУ, в УжНУ друкують чимало фахових наукових збірників, як ось, скажімо, вісники чи електронне видання «Порівняльно-аналітичне право»;

— у нас є газета «Погляд», телерадіоцентр, де студенти-журналісти можуть записувати радіопрограми, знімати відео, монтувати цікаві проекти;

— діє студентський центр дозвілля «Ювентус», який співпрацює з різними громадськими організаціями, улаштовує чимало різноманітних заходів і надає змогу займатися в гуртках художньої самодіяльності (вокальна студія Solo mio, танцювальний ансамбль «Шовкова косиця», молодіжні рок-гурти «Допінг» та «Каструм», дім історичного танцю та гри «Тартак»);

— улюбленим місцем відпочинку студентів є набережна річки Уж.

***

А зараз пропоную інтерв'ю з Іриною та Ольгою, які навчаються в Запоріжжі.

— Чому ви обрали саме Запорізький університет? Це ж так далеко від дому...

О.: — По-перше, туди легше вступити, бо порівняно з іншими ВНЗ там більше бюджетних місць, а я орієнтувалася саме на це.

І.: — Заклад дійсно хороший, і щонайголовніше — без корупції. А ще тут уже рік навчалася сестра, тому мені було легше звикнути до студентського життя. Добре, що університет і гуртожитки знаходяться поруч, бо це практично та економно.

— Як батьки поставилися до того, що навчаєтеся так далеко?

О.: — Спочатку їм було важко сприйняти, адже я вступала першою й мама не хотіла відпускати так далеко. Але тато сказав: якщо вона мене любить, то має дати змогу досягнути чогось самій, щоб у майбутньому стати добрим професіоналом.

І.: — А я можу додати, що батьки завжди підтримують нас у будь-якому рішенні. Вони радять, але вибір — за нами.

— Важко було вступити?

О.: Якщо чесно, я дуже вагалася, чи подавати документи за межі Західної України, але вже казала: дивилася, де маю шанси вступити на «бюджет».

І.: — Із моїм вступом усе було набагато складніше. Оскільки сестра навчалася в Запоріжжі, я не вагалася, куди подавати документи. Отож понесла оригінали зразу в «місто за порогами», адже думала: із легкістю вступлю, бо мала високі бали зі ЗНО. Та в кінці третьої хвилі повідомили, що проходжу тільки за контрактом. Ой, сліз тоді було море, адже я відмовилася від усіх університетів із надією, що навчатимуся саме в Запоріжжі. Якщо відверто, уже готувалася до того, що буду вступати туди ж через рік. Та за кілька днів нам зателефонували й сказали: одна дівчина відмовилася від навчання, і мене зараховують на «бюджет». Це для мене найкращий подарунок долі.

— А як ви пристосовувалися до системи навчання в університеті?

І.: — Головна відмінність — майже всі предмети викладають російською мовою. Лише деякі гуманітарні — українською. Навчатися нелегко, адже маємо значне навантаження. Тільки 10 відсотків матеріалу подають на лекціях, решту маємо знаходити самостійно. Викладачі кажуть, на які теми потрібно звертати увагу.

О.: — Саме навчання подобається, але дійсно важкувато. Обов'язковою є медична форма на кожній парі, без неї нас не допускають до занять. Пропущені з них відпрацьовуємо. Навіть у суботу. Сесія триває паралельно з навчанням, що дуже складно.

— Як студенти та викладачі ставляться до того, що ви із Закарпаття?

О.: — Нас там мало, близько десяти з усієї області. Звичайно, ставляться з цікавістю, захоплюються природою Закарпаття й мріють тут побувати. Розпитують і про рівень життя та роботу «західняків». А на уроках української мови завжди просять навчити нашого діалекту, дехто навіть ретельно опановує. Ще питають, чому вступили так далеко й чи не сумуємо за рідними.

І.: — Майже всі викладачі та студенти уявляють Закарпаття як область, оточену горами, із багатими селами й містами, кількаповерховими будинками з розкішними ремонтами й… безлюдними вулицями (думають, що практично все доросле населення на заробітках за кордоном). Чимало запоріжців питали, чи ми слухаємо лише українську музику. Також були й такі, хто цікавився, чи справді любимо ходити у вишиванках, чи нас примушують це робити. Мене ж здивувало те, що під час посвяти в студенти половина молоді прийшла у вишиванках *(сміється)*.

— Як вам власне місто?

І.: — Звичайне індустріальне й тому досить сіре. Забруднене повітря, погана вода, пити її неможливо. Місто не вирізняється архітектурою.

О.: — Коли тільки приїхала, місто не подобалося, але з часом знайшла декілька чудових місць, де часто буваю. Захоплююся красою Дніпра та островом Хортиця, де багато туристів.

— А як відпочиваєте?

І.: — Часу на відпочинок майже немає, тому що постійно навчаємося. Та й у місті не дуже розгуляєшся, хіба влітку можна покупатися в Дніпрі, а біля університету є пагорб, де студенти катаються на санках узимку. Ще з друзями ходимо на боулінг, у кінотеатр, кафе та парки розваг.

О.: — Ми з групою часто гуляємо на Соборному проспекті, який, до речі, занесений до Книги рекордів Гіннеса як найбільший у Європі (майже 11 кілометрів завдовжки). А ввечері студенти збираються біля гуртожитку, грають на гітарах та співають. Це дуже весело.

— Не страшно знаходитися порівняно близько до сходу держави, де тривають бойові дії?

О.: — Попри все, у місті тихо й мирно. Не відчули на собі війни. І не було страху. Звичайно, близькі хвилювалися. Навіть казали, щоб ми не слухали в людних місцях українську музику, не носили національної символіки. Незважаючи на це, у самому закладі та обласному центрі є чимало патріотів. Майже нема таких, хто б підтримував Росію.

— Плануєте залишитися в місті в майбутньому?

І.: — Великої трагедії не буде, якщо там залишуся. Уже освоїлася, маю чимало друзів та знайомих.

О.: Запоріжжя — непоганий варіант, але дуже сумую за домом, адже приїжджаємо в рідне село тільки двічі на рік, тому хочу жити й працювати на Закарпатті.

— Що побажаєте цьогорічним вступникам?

І.: — Якщо ви дійсно хочете вчитися й стати справжнім професіоналом, то пробуйте сили й використовуйте шанси незалежно від міста.

О.: — А я хочу побажати терпіння, сміливості, упевненості та міцних нервів. І пам'ятайте про велику роль сім'ї, загалом близьких людей, їхню любов та підтримку, яка завжди з вами.

Що ж, вибір навчальних закладів у нас великий — від Карпатських гір та до дніпровських порогів. Головне всюди почуватися, як удома, адже ми — у рідній Україні.

Христина ДОЧИНЕЦЬ,
студентка відділення журналістики.

РОВЕСНИК

Студент-медик Габріель АНАМАН: «Музика – немов ліки, вона може зробити щасливим, зупинити біль, подарувати любов і надію»

Габріель АНАМАН із Зімбабве у вересні навчатиметься на 5 курсі медичного факультету-2. У нашому виші юнак третій рік, до цього здобував освіту в Луганську. Але далі мова не про адаптацію студента в іноземній країні чи причини вибору фаху… Ітиметься про особливі здібності Габріеля, відомого за сценічним ім'ям Mr. Awesome та псевдонімом Текнон.

«Моє натхнення йде від Господа, котрий дав мені великий талант — писати слова до пісень, виражаючи почуття. Я — християнин, вивчаю Біблію, відвідую церкву, і саме там Бог говорить зі мною, надихає творити музику, яка може змінити світ», — поділився роздумами майбутній медик.

Хлопець пише слова до композицій і купує «мінусівку» від професійних американських виробників. Захоплення прийшло ще в початковій школі, коли герой приєднався до церковного хору. Згодом удалося «підкорити» бас-гітару й навчитися основ гри на фортепіано. Кожного дня щоденник юнака поповнювався новими віршованими рядками, теми з'являлися з життєвих ситуацій. У підлітковому віці Габріель збагнув: уміє читати реп. Але на Батьківщині виступав тільки в ролі бас-гітариста. А ось речитатив уперше виконав у Луганську в 2013 році. Серед улюблених жанрів також — реггі, хіп-хоп, RnB (ритм і блюз), джаз, афро-поп, рок… Усе залежить від натхнення.

Із-поміж ужгородських виконавців Mr. Awesome безперечно вирізняється яскравою зовнішністю. Крім того, співак зазначив: слухачі кажуть, що ніхто не звучить, як він. Українські знайомі, котрі розуміють англійську (пісні цією мовою склали дебютний альбом під назвою My Lifestyle («Мій стиль життя»), уподобали всі композиції. Нині репер працює над наступним набором записів — Whispering Secrets («Секрети пошепки»). А коли «підтягне» українську, планує написати пісню й нашою державною мовою.

Девіз зімбабвійця: будь особливим, залишайся собою — і знайдеш щастя. Саме тому репер не шукає кумирів. Та все ж є музиканти, які вплинули на його творчість, зокрема Lecrae, Andy Mineo, KB, Skrip, Ty Brasel, TripLee. Загалом полюбляє слухати християнських реперів, адже, на думку хлопця, такі твори — гарні й надихають.

Ознайомитися з творчим доробком співака можна в YouTube (Gabriel Anaman). А ось почути виконавця наживо зазвичай удається на концертах до Дня Незалежності України, до 8 Березня. Також Mr. Awesome виступав під час відзначення Дня Гіппократа, вручення дипломів на медфаку й на конкурсі «Міс медичного факультету», на фестивалі в Підзамковому парковi та на концерті в рамках Тижня дружби в УжНУ. Іноді юнака можна побачити в ролі вуличного музиканта й танцюриста — веселиться з друзями та дарує позитив перехожим.

Текнон співає сольно або з людьми, які поділяють його інтереси (зазвичай, це його товариш Аделува Осадаре (Tryon), завжди радий бути частиною церковного хору.

Минулого року виконавець спробував себе як один з організаторів талант-шоу Fire for your Future, у котрому за приз 10 тисяч гривень змагалися українські підлітки та іноземці. За словами Габріеля, удалося влаштувати веселий концерт із-понад 400 учасниками.

На запитання, чи талант отримують від народження, або ж його слід розвивати, студент відповів, що кожен приходить на світ із певними здібностями, але наполеглива праця, рішучість і пристрасть допомагають дійти до мети. Також співак додав: із Богом усе можливо, Господь направляє на правильний шлях.

Майбутній медик переконаний: «Музика — немов ліки, вона може зробити щасливим, зупинити біль, подарувати любов і надію». Хорошими хлопець уважає тільки ті пісні, котрі чогось навчають, змінюють людину на краще. Мрія молодого співака полягає в тому, щоб за допомогою музики зцілювати людські душі, єднати представників різних рас і етнічних груп, аби всі звернулися до Бога й жили в злагоді.

Ольга БРАЙЛЯН,
«Погляд».

СЛУХАЙ СВОЄ

Пізнаємо українське

8 листопада минулого року набув чинності закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо частки музичних творів державною мовою в програмах телерадіоорганізацій». Як справедливо зазначав сайт «Українські новини», розширюються «квоти на україномовний продукт в теле- і радіоефірі».

Багатьом студентам таке нововведення дозволило глибше поринути у світ української пісні, хоч до неї молодь загалом і не байдужа. Найчастіше слухають:

1. Світлана Лобода — «Облиш».
2. «Океан Ельзи» — «Обійми».
3. С.К.А.Й. — «Тебе це може вбити».
4. «Бумбокс» — «Маленька дитина».
5. Олександр Пономарьов — «Я люблю тільки тебе».
6. Тіна Кароль — «Ніжно — не ніжно».
7. «Один в каное» — «Пообіцяй мені».
8. Скрябін — «Спи собі сама»
9. «Плач Єремії» — «Вона».
10. O.Torvald — «Без тебе».

Опитавши друзів, знайомих, колег, дійшла висновку: із пропонованої десятки щонайменше одна пісня є в особистому плейлісті. Приємно, що українські композиції подобаються не лише нашим громадянам. Скажімо, «Вона» гурту «Плач Єремії» вразила людей у Франції, Польщі та Німеччині. Не так давно в одній із музичних столиць світу — Лондоні — Святослав Вакарчук зібрав інтернаціональну багаточисельну публіку.

Більше того, окремі зарубіжні виконавці часто мають у репертуарі відповідні пісні, щоб показати особливість нашої культури. Так, за повідомленням 24tv.ua, польський гурт «Еней», у складі якого є й три українці, виконує декілька пісень рідною нам мовою. Найпопулярніша — Radio Hello. Її прослухали понад… дев'ять із половиною мільйона разів!

Отож слухаймо українське. Воно того варте!

Анастасія ШУТ,
студентка відділення журналістики.

СМІШНІ ФРАЗИ

Людина розвинулась настільки, що нема місця іншим тваринам на планеті.

***

Важко вступити до найвищого навчального закладу.

***

Все що ми робимо — це щасливий кінець до нашого майбутнього.

***

Люди спочатку вчаться освіченно, а потім посвоєму.

***

Ми живемо чим боляче, тим краще.

Так пишуть на ЗНО…

***

Ярослав Мудрий — батько Богдана Хмельницького.

***

До майбутнього ми йдемо навіть не дивлячись під ноги.

***

Паливо, струм, світло, їжа, вогонь — це все є основними інгридієнтами життя.

Джерело: forum.navi-gaming.com

Веселим олівцем

Джерело: «2000»

МАГІЯ ЧИСЕЛ

Про 37 і 41

Багато чисел мають цікаві властивості. Серед них, приміром, — 37 і 41.

Візьмемо 37. Помножене на 3 й на числа, кратні 3 (до 27 включно), воно дає добуток, котрий постає лише однією якоюсь цифрою:

37x3=111, 37x6=222,
37x9=333, 37x12=444,
37x15=555, 37x18=666,
37x21=777, 37x24=888,
37x27=999.

Добуток від множення 37 на суму його цифр дорівнює сумі кубів тих же цифр, тобто:

$37x(3+7)=3^3+7^3=370$.

Якщо в числі 37 узяти суму квадратів його цифр і вирахувати з неї добуток тих же цифр, то знову отримаємо 37:

$(3^2+7^2)–3x7=37$.

Однак чи не найцікавішою властивістю числа 37 є те, що деякі кратні йому числа за кругового переставляння цифр, які входять до них, дають знову ж таки числа, кратні 37. До прикладу:

259=7x37, 592=16x37,
925=25x37.

Те саме є характерним стосовно чисел 185, 518, 851 і 296, 629, 962. Усі вони складаються з тих же цифр, тільки переставляються в круговому порядку, і всі кратні 37. Схожі властивості мають і деякі числа, кратні 41. Це стосується, як легко перевірити, 17589, 75891, 58917, 89175, 91758. Кожне з них отримаємо з попереднього шляхом тільки одного кругового переставлення цифр, які входять у відповідне число.

Джерело: «П'ять хвилин на роздуми».

Спогляд майте з нами

Кращим студентським матеріалом

«Погляду» в № 7 (200) визнано: «Кожен «виріс» за 21 день...» Михайла РЕКРУТЯКА, бакалавра факультету історії та міжнародних відносин. Найрейтинговішою студентською публікацією за кількістю переглядів у «Фейсбуку» стало опитування «Що дає альма-матер» Ніколетти КУЧМИ, третьокурсниці відділення журналістики. Вітаємо авторів!

Анекдоти

— Де можна недорого відзначити день народження?
— Олівцем у календарі…

***

Сьогодні зуби лікував, тож зараз поїсти нормально не можу. Грошей немає.

***

— Алло! Кохана, це ти? Я купив квитки в театр!
— Чудово! Я вже починаю збиратися.
— Правильно робиш! Потрібно встигнути, квитки — на завтра.

***

— Як вас підстригти?
— Мовчки.

***

Тільки в нас може бути написано на пачці чаю: «Чайне листя зібране в Індії, на Цейлоні та в Китаї. Упаковано в Україні. Насолоджуйтеся смаком справжнього англійського чаю!»

***

У лікаря вдома забився унітаз. Господар викликав слюсаря. Той кілька разів стукнув молотком, замінив прокладку, закрутив шайбу. Потім:

— Із вас 150 гривень.
— Скільки?! За 5 хвилин роботи? Я — нейрохірург, 7 років навчався за фахом, але мені за 5 хвилин роботи не платять 150 гривень!
— Знаю. Коли я був нейрохірургом, мені теж так не платили...

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням **http://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues.**

А з найважливішими матеріалами номера ознайомлюйтеся на сторінці «Погляду» в соціальній мережі Facebook **https://www.facebook.com/uzhnu.poglyad.**

ПОГЛЯД
Газета Ужгородського національного університету
Орган вченої ради Ужгородського національного університету.
Замовлення № 410.
Ціна — безкоштовно.
Виходить щомісяця.
Номер підписано до друку: 28.08.17.
Засновник і видавець — Ужгородський національний університет.
88003 м. Ужгород, вул. Підгірна, 46.
Номер надруковано у видавництві «А-прінт», 46010 м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. тел.: (352) 52-27-37, 0673501794.
Наклад 1000 примірників.
Формат А 3, 2 ум. друк. арк.
Адреса редакції: 88016 м. Ужгород, вул. Університетська, 14.
Поштова скринька: poglyad@uzhnu.edu.ua
Тел.: 0678808571.
Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008.
Головний редактор: В.Ю.ТАРАСЮК.
Верстальник: О.М.БРАЙЛЯН.
Кореспондент: М.Б.ГАРАЗДІЙ.